

Uppdragsberedningen

Verksamhetsrapport 2019

Innehåll

Uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2019	3
Regionfullmäktiges uppdragsberedning	3
Aktuellt uppdrag 2019.....	3
Medborgardialog	3
Verksamhetsrapport	4
Styrande dokument och fakta	4
Strategisk plan 2019-2021	4
Regionstyrelsens plan 2019-2021	4
Reglemente för fullmäktiges beredningar och utskott	4
Regionala utvecklingsnämndens plan 2019-2021	4
Regionala utvecklingsstrategin (RUS).....	4
Region Norrbottens policy för påverkansarbete.....	4
Region Norrbottens påverkansfrågor 2019.....	4
Uppdragsberedningens analys	5
Näringslivets behov av påverkansarbete på regional nivå.....	5
Näringslivets behov av påverkansarbete på nationell nivå.....	6
Näringslivets behov av påverkansarbete på internationell nivå	6
Sammanfattning av behov	7
Referenser	8

Ett tack riktas till samtliga som uppdragsberedningen haft dialog med.

Uppdragsberedningens verksamhetsrapport 2019

Regionfullmäktiges uppdragsberedning

Uppdragsberedningen arbetar med uppgifter som rör aktuella frågor av brett allmänt intresse för länets invånare. Beredningens uppgift är att inom sitt område öka kunskapen om medborgarnas behov och verka för bättre kontakter mellan medborgare och förtroendevalda samt lämna rapporter om genomförd verksamhet.

Ledamöter	
Daniel Bergman (M), ordförande	Gunnel Sandlund (V)
Anna Scott (SJVP), vice ordförande	Anna-Carin Aaro (S)
Staffan Eriksson (SJVP)	Bengt Westman (S)
Terese Falk Carolin (SJVP)	Birgitta Siljelöf (S)
Jörgen Afvander (SJVP)	Erik Söderlund (S)
Nihad Zara (M)	Marianne Sandström (SD)
Majvor Sjölund (C)	

Ersättare	
Christer Bergdahl (SJVP)	Erik Gråhs (V)
Birgitta Pounu (SJVP)	Patrik Åman (S)
Ole Lampinen (SJVP)	Emmi-Lie Spiegel (S)
Bengt-Åke Strand (SJVP)	Mashalla Mawlod (S)
Robert von Schantz (M)	Eivor Olofsson (S)
Perarne Kerttu (C)	Susanne Ström (SD)
Ulf Ottosson (C)	

Aktuellt uppdrag 2019

Regionfullmäktige beslutade den 13 februari 2019 att tilldela uppdragsberedningen följande uppdrag:

Uppdragsberedningen ges för år 2019 uppdraget att kartlägga Norrbottens näringslivs behov av regionalt påverkansarbete på regional, nationell och internationell nivå. Detta genomförs i dialog med näringsliv, medborgare och organisationer.

Medborgardialog

Beredningens arbetssätt är dialog. Medborgardialog är ett systematiskt samtal där både medborgare och förtroendevalda är delaktiga. När dialogen genomförs växlar deltagarna mellan att lyssna och att tala. Metoden innebär också att resultatet av dialogen utgör en del av kommande beslutsunderlag och återkopplas till medborgarna.

När beredningens ledamöter genomför dialoger ökar medborgarnas inflytande samtidigt som regionens förtroendevalda får större kunskap om medborgarnas behov.

Under det aktuella uppdraget har medborgardialogerna utgått ifrån tre frågor

- vad har du, som en del av näringslivet, för behov av regionalt påverkansarbete på regional, nationell eller internationell nivå?
- vilka frågor har du behov av att påverka?
- vilka möjligheter har du till att kunna påverka idag? Vilka möjligheter skulle du vilja ha?

Dialogerna har genomförts med olika branscher i Norrbottens näringsliv och anpassats efter deltagarnas förutsättningar och situation för att främja ett öppet samtal.

Verksamhetsrapport

Beredningen ska lämna sin rapport till regionfullmäktige senast i november 2019 för att kunna ingå i regionens ordinarie planeringsprocess. Rapporten ska innehålla

- redovisning av medborgarnas behov inom det aktuella uppdraget
- underlag inför styrelsens beredning av regionens strategiska plan.

Uppdragsberedningens verksamhetsrapport inleds med information om beredningen och det aktuella uppdraget. Därefter följer en faktadel och sedan beredningens analys av det som framkommit i dialogerna. Rapporten avslutas med en sammanfattning av de behov som identifierats utifrån uppdraget.

Styrande dokument och fakta

Den här delen av uppdragsberedningens verksamhetsrapport redovisar relaterade styrdokument och en del av all fakta som beredningens ledamöter tagit del av under sin kunskapsuppbyggnad inför uppdraget och använt sig av under analysarbetet.

Strategisk plan 2019-2021

Regionens strategiska plan fastställs av regionfullmäktige. Den innehåller vision och värdegrund, regionens uppdrag och styrning, planeringsförutsättningar, strategisk inriktning och uppdrag.

Regionstyrelsens plan 2019-2021

I denna plan tydliggör regionstyrelsen sina framgångsfaktorer och målsättningar som ska bidra till de övergripande strategiska målen.

Reglemente för fullmäktiges beredningar och utskott

Reglementet reglerar bland annat hur regionfullmäktiges beredningar ska vara sammansatta och verka.

Regionala utvecklingsnämndens plan 2019-2021

Region Norrbotten har det regionala utvecklingsansvaret vilket innebär att riksdag och regering har gett regionen uppgifter och uppdrag inom områdena regional tillväxt, infrastruktur samt kompetensförsörjning. I denna plan tydliggörs framgångsfaktorer och målsättningar som ska bidra till att de övergripande strategiska målen inom regional utveckling uppnås.

Regionala utvecklingsstrategin (RUS)

Den regionala utvecklingsstrategin beskriver hur Norrbotten ska utvecklas. Med den regionala utvecklingsstrategin som utgångspunkt samordnar Region Norrbotten arbetet med länets regionala utveckling.

Region Norrbottens policy för påverkansarbete

Under hösten 2018 antog regionfullmäktige en påverkanspolicy som har till syfte att stärka Norrbotten i en större kontext. Utifrån policyn för påverkansarbete för 2019 har regionfullmäktige valt att prioritera följande påverkansområden:

1. förutsättningar att genomföra uppdrag som Region Norrbotten har
2. uppdrag och mandat som Region Norrbotten borde ha
3. främja tillväxtvillkor och attrahera investeringar i Norrbotten.

Region Norrbottens påverkansfrågor 2019

För första gången har Region Norrbotten arbetat fram sina främsta påverkansfrågor att driva nationellt och internationellt. Bedömningen är baserad på de kriterier som är fastslagna i policyn för påverkansarbete och uppdelade inom de påverkansområden som regionfullmäktige har fastslagit för 2019. Utifrån prioriterade påverkansområden har dessa påverkansfrågor beslutats av regionstyrelsen.

1. Förutsättningar att genomföra uppdraget som Region Norrbotten har
 - genomför förslagen i översynen av kostnadsutjämnningen mellan landsting
 - inga juridiska gränsöverskridande hinder för vår verksamhet
 - tydlig ansvarsfördelning mellan myndigheter kring tillväxtfrågor.
2. Uppdrag och mandat som Region Norrbotten borde ha
 - testregion för hantering av demografiska utmaningen utifrån hälsa, vård och omsorg
 - ansvar för Norrbottens landsbygdsolitik och regionala fysiska planering
 - nationellt uppdrag att bilda nationellt kompetenscentrum för meänkieli
 - nationellt uppdrag att bilda nationellt kompetenscentrum för samers hälsa.
3. Främja tillväxtvillkor och investeringar
 - snabba på byggandet av Norrbottenbanan till Skellefteå och öka takten för planering och byggstart mellan Skellefteå – Luleå
 - flexibel och tillåtande tillämpning av strandskyddet
 - tydlig och förutsägbar juridisk tillståndsprocess om mineralprospektering
 - utbyggnad för uppskjutning av minisatelliter från Esrange
 - infrastrukturen och kollektivtrafikens betydelse för besöksnäringens utveckling.

Uppdragsberedningens analys

Vid beredningens träffar med näringsliv och organisationer runt om i länet har intrycket varit att det finns en vilja att få vara med och påverka frågor på regional, nationell och internationell nivå. För att Norrbotten ska vara ett attraktivt län är det viktigt med ett rikt näringsliv. Ett antal behov har varit återkommande under beredningens dialoger och kan sammanfattas handla om kompetensförsörjning, arbetskraftsbrist, tillståndsprocesser, infrastrukturrella satsningar samt samtal och stöd från Region

Norrbotten. Näringslivet vittnar om svårigheter som kan leda till att företag avvecklar eller flyttar verksamheter från länet. Med anledning av detta är det viktigt att lyssna på de behov av stöd och samverkan som näringslivet har och vad Region Norrbotten kan ta med sig i sitt arbete för en positiv utveckling av länet.

Näringslivets behov av påverkansarbete på regional nivå

I dialog med näringsliv, näringslivskontor och organisationer framkommer behov av mer kontakt med Region Norrbotten. Det finns en efterfrågan om fler samtal och mötesplatser för att kunna få information, föra diskussion och erhålla stöd såsom hjälp med ansökan om företagsstöd och projektstöd från regionen. Beredningen har även noterat att ett flertal mindre företag uttrycker önskan om information och hjälp med ansökan av europeiska projektmedel. Vid dialogträffar visade det sig att information om det regionala utvecklingsansvaret som överförs från länsstyrelsen till Region Norrbotten behöver förtydligas och synliggöras. Det har även framförts en vilja till fler samtal med politiker med möjlighet till att påverka Region Norrbottens planer och strategier i syfte att tillsammans verka för ett ännu bättre Norrbotten.

Frågan om kompetensförsörjning framkom under dialog då det påtalades av företag inom olika branscher att deras verksamhet riskerade att avveckla eller byta ort om inte rätt kompetens eller arbetskraft fanns att tillgå i Norrbotten. Därmed menar beredningen att det är av betydelse att erbjuda utbildning inom bristyrken för norrbottningar. Region Norrbotten bör därför bistå med samordningshjälp mellan kommuner och bland annat Luleå tekniska universitet (LTU). Beredningen konstaterar även att det finns behov av tillgång till mer arbetskraft i Norrbotten. Att ha tillgång till kostnadseffektiv godstransport är även det av relevans för företagens överlevnad och geografiska placering. Det har även kommit till beredningens kännedom att en bättre dialog med trafikverket gällande regelförändringar vid tunga och särskilt breda transporter är av betydelse för företagare i länet.

Det har noterats av beredningen att privat vårdgivare i länet vill att Region Norrbotten är mer positiv

till att föra samtal, samarbeta och att tillsammans arbeta för en bättre hälsa och gemensamt vårdbudskap i Norrbotten. Testverksamheterna har lyft behovet av ett närmare samarbete med regionen i syfte att ytterligare utveckla testnäringen inom länet.

Näringslivets behov av påverkansarbete på nationell nivå

Från näringslivet är det tydligt att det finns en efterfrågan att Region Norrbotten ska arbeta med påverkansarbete kring tillståndprocesser inom gruvnäring, vindkraft, markanvändning och anställning av nyanlända. Processerna med att få tillstånd beviljade tar för lång tid. Inom gruvnäringen och vindkraft är tillstånden dessutom för detaljerade vad gäller teknisk specifikation. Detta medför att när tillstånden väl beviljats så har kraven på exempelvis teknisk utrustning ändrats och ny ansökningsprocess måste påbörjas. Vad gäller anställning av nyanlända har det framkommit i dialog med företag som har kompetens- och arbetskraftsbrist att migrationsverkets process för att anställa nyanlända svenskar tar för lång tid och är för komplicerad. Företag med behov av arbetskraft har därför små möjligheter att lägga ner den tid som krävs för att anställa nyanlända.

Vad gäller skatt och moms konstaterar beredningen att det är viktigt för näringslivet att dessa frågor ska ingå i Region Norrbottens nationella påverkansarbete. Gruvnäringen framför att bränsleskatt för trafik på inhägnat område bör sänkas eller tas bort och företag med godsförsändelser vill att bränsleskatten inte ska höjas mer än dagens nivåer. Företag inom privat vård anser att vårdmomsen för privata vårdgivare inte ska införas då det bidrar till ojämn konkurrens och branscher som erhåller transportstöd vill att regionen bevakar denna fråga för att minimera risken med att stödet tas bort.

Infrastruktur såsom väg, järnväg, flyg, fiber, bredband och särskilt elnät är viktiga satsningar för att kunna konkurrera på lika villkor. I dialog blev det tydligt att det byggs för nutid och inte framtid. I vissa lägen kan det vara nödvändigt att bygga för framtiden då kapacitet ibland behöver finnas ur etablerings- och näringslivsperspektiv.

Vad gäller en bättre samordning av olika trafikslag uttrycker besöksnäringen att det är en nödvändighet. Övergång mellan, tåg, buss och flyg är inte synkroniserade och medför att anslutningar missas med några minuters marginal. I sin tur leder detta till att besöksverksamheter på egen hand behöver ordna med daglig transport för sina besökare. Detta påverkar både ekonomi och miljö.

Näringslivets behov av påverkansarbete på internationell nivå

Företag inom skogsnäringen upplever att det finns okunskap på europeisk nivå vad gäller att kunna bruka skogen och samtidigt ha den kvar. Denna okunskap kan leda till restriktioner för skogsbruket som vore ogynnsamma för företag i Norrbotten. Tillgången till råvaran och att få fortsätta nyttja skogen är viktigt för Norrbotten.

Beredningen har noterat att det finns ett informationsbehov hos medborgare gällande rätt till vård inom Europeiska unionen (EU). Det saknas även information om rätten för EU-medborgare att söka vård i Sverige och därmed även Norrbotten.

Det har kommit till beredningens kännedom att företag som arbetar med import och export med länder utanför EU anser att tullavgiften är så pass dyr att expansion av företag förhindras. Beredningen har även noterat att besöksnäringen önskar hjälp med marknadsföring av destinationer i Norrbotten.

Sammanfattning av behov

Beredningen har i sin analys sökt svar på uppdragets frågeställning: Norrbottens näringslivs behov av regionalt påverkansarbete på regional, nationell och internationell nivå.

De behov som identifierats sammanfattas i följande punkter

- Region Norrbotten måste arbeta för mer korrekt bild av Norrbottens betydelse för Sverige
- Region Norrbotten måste arbeta med att förtydliga för näringslivet om det regionala utvecklingsansvaret och vilka ingångar det finns för samtal, stöd och påverkan med såväl politiker som tjänstemän
- Region Norrbotten måste arbeta för att kompetens inom bristyrken och arbetskraft ska finnas i regionen
- Region Norrbotten måste arbeta för att påverka tillståndsprocesser i syfte att förkorta beslutstider och bidra till bredare tillstånd för exempelvis gruvor, vindkraft och markanvändning
- Region Norrbotten måste arbeta för en god infrastruktur i hela länet och en samordnad kommunikationsplan
- Region Norrbotten måste arbeta för att påverka Europeiska unionen för en ökad förståelse för hållbart skogsbruk.

Referenser

Strategisk plan 2019-2021

https://samarbeta.nll.se/producentplats/strategiskplanochstyrelseplan/_layouts/15/VisDocIdRedir.aspx?ID=ARBGRP357-3-119

Regionstyrelsens plan 2019-2021

https://samarbeta.nll.se/producentplats/strategiskplanochstyrelseplan/_layouts/15/VisDocIdRedir.aspx?ID=ARBGRP357-3-125

Reglemente för fullmäktiges beredningar och utskott

https://samarbeta.nll.se/producentplats/div-lg-bas-verk/_layouts/15/VisDocIdRedir.aspx?ID=lgverk-4-827

Regionala utvecklingsnämndens plan 2019-2021

https://samarbeta.nll.se/producentplats/div-lg-bas-regio/_layouts/15/VisDocIdRedir.aspx?ID=ARBGRP755-1764494651-59

Regionala utvecklingsstrategin (RUS)

[http://norrboten.se/publika/lg/regio/2019/Regional%20utvecklingsstrategi%20Norrboten%202030_webb%20\(Utskrift%20A4\).pdf](http://norrboten.se/publika/lg/regio/2019/Regional%20utvecklingsstrategi%20Norrboten%202030_webb%20(Utskrift%20A4).pdf)

Region Norrbottens policy för påverkansarbete

https://samarbeta.nll.se/producentplats/div-lg-bas-regio/_layouts/15/VisDocIdRedir.aspx?ID=lgregio-4-735

Region Norrbottens påverkansfrågor 2019

https://samarbeta.nll.se/producentplats/regionensprotokoll/_layouts/15/VisDocIdRedir.aspx?ID=ARBGRP757-2093665656-41

norbotten.se